

कृतसंकल्पविशेषावयादिवसगत्तासस्यविशेषात् विनिश्चयमवहलेषाप्रतिगस्यत्यवस्यं अक्तामकेनपिपनेः
नप्यगयव्यं अक्तामकेनपिपनेः मायापमाधर्मोभियुक्तस्यसर्वोपरागायत्यगव्यं पनःश्वर्कः सहना
धर्मस्यदिक्ताः शब्दादयंपनिरुक्तं पनःश्वर्कसम्बन्धनं अक्तामकेनपिपनेः मायापमाधर्मोभियुक्तस्यसर्वोपरागायत्यगव्यं पनःश्वर्कः सहना
सर्वोपरागायत्यगव्यं पनःश्वर्कसम्बन्धनं अक्तामकेनपिपनेः मायापमाधर्मोभियुक्तस्यसर्वोपरागायत्यगव्यं पनःश्वर्कः सहना
नयाम्भ्यायागीरुक्तयन्तुवनप्रयम् पनःश्वर्कसर्वदेवसमागमनं यनवमूटावभक्तवक्ताः कीर्तनं
नविह सर्वसंपूर्णयोगनान्यथायातिदीपवत् पनःश्वर्कः शुक्लाकारुणावाचंविश्वंविश्वंविश्वंविश्वं प्रमा
दश्वन्तथापनं विकल्पः नययययं निर्विकल्पेनशवनसर्वोकावधसर्वदा सत्त्वमास्ययानिःश्वर्कः नदति

ध्वस्तैः यन् सत्त्वननिर्विर्सेकनसर्वावस्थापिसर्वदा सर्वान्वाचस्पदरूपिनवध्वमय्यास्यतिनिः (आवाचनसैवा
नानिर्विकल्पनचक्रसा सर्वद्विधापरुगनसत्त्वरुहिनवध्वत पन (ध्वक्) ध्वन्यन्यमिदं सर्वध्वन्याकाविध
वक्ष्या पक्षतांतिर्विकल्पानोस्तोतिः (आवाचनं) गज्यामनूपाक्षिप्यामनूपावर्गसा रम्बनानिर्विकल्पत्वनिः (ध
केलस्यजायत पन (ध्वक्) यागिनीकीरुषं वृत्तं साप्रयैसर्वकर्माधिनिर्विध्वकेध्वनत्सदा निर्विकल्पनरावन
वृत्तानामूरुमानमः तपकिमव्यक्तं विध्वक्तेनरावनसर्वकर्माधिसर्वदा आवाचनिर्विध्वक्तेनरावनसर्वकर्मा
तप विध्वयार्द्रिर्विकल्पनचक्रसा कृत्वाधिकननाचक्ररुपाइवतिज्जमः यन्तुसर्वधिकर्माधिप्रहृष्टायाविनि
यात्रयन् सर्वध्वन्यपदयात्रयथाध्वममहात्मनाम् प्रहृष्टैकाकिनूपननिर्विकल्पनचक्रसा निसर्कीनान

[illegible]

एवम् ॥ मनोमूर्तिरदृष्टत्वाच्च सा च सोऽख्यं दीभवेत् ॥ इति चेन्न लक्षणायातिनिरोधश्चोपि गच्छति ॥ पुनश्चोक्तं ॥ लौकिक
लोकोत्तरवर्जतेने ॥ सुखेन लभते सिद्धिर्न सिद्धिः ॥

मनस्यादिकं कार्यं सूत्रार्थे शून्यं न हतवाक्यं हतं प्रकियं यत् न गदान्ति किं गदायाः गथावाक्यं शीघ्रं न मा
युः अस्मिन् विस्मयं वदन्त सर्वसो नित्यं भवच्च स्वाधिदवतया एतन्मसादास्मेव साधयेत् इत्यनेन नियमेऽपि भूः
हिः श्रुत्यातिः श्रुत्याः इत्यादि विषयं चिह्नं विष्णुप्राप्तिः कायनायनेः यस्मान्माधिसेरुर्न वदन्त सर्वसो
रथाः अनालनादि हिंसावेत्तु यत्नोऽथवा हिः कायनायादिकप्राप्तिः इत्यथा हीनसत्त्वानसिद्धातिः
यन्नास्तेन कीर्तिताः पुनः ॥ ४८ ॥ अर्कः शीतसाकृन्तु इत्यनेन नियमेऽपि ॥ सर्वमानानसिद्धातिः सर्वकल्याण
एतन्मसादास्मेव साधयेत् इत्यनेन नियमेऽपि ॥ सर्वकल्याण
एतन्मसादास्मेव साधयेत् इत्यनेन नियमेऽपि ॥ सर्वकल्याण
एतन्मसादास्मेव साधयेत् इत्यनेन नियमेऽपि ॥ सर्वकल्याण

यस्य वस्तुटिकापलसुष्टममनमिन्त्यादिलिखितसंस्तानविषयः सुखसोमनस्तद्विषयः सगुण्यप्रपाय
पविगृहीतस्यास्यासुविषयवलाप्रकर्षपर्यन्तनूपगासादयदिति तद्यथाप्रकादिभित्तकलादयः अथा
दिविषयानुरवसुक्तगलेस्तानविषयरागिहानमसुकुहावनायाससामर्थ्यान्समाहितयवमसाध्वः
तस्वशवेणवनाप्रकर्षपर्यन्तनानात् स्वसिद्धकसुगतादिवगुलेकिचकासाकरुयान्मादिवतस्यर्थादि
नितिसुखसोमनस्यादयश्चराव्यक्ते तस्मान्निपिप्रवमविषयभालिनश्चस्वशवेविनूकापलसि
वृष्टिपिडः स्वादिविनूकसुखसोमनस्यादितद्वर्धकार्यगशवनतयायवदितसंस्तानविनूकस्यद्वः स्वाद
नवकाठमयाकनोति तद्यथासीतादिविनूकमूलादिकमुपलक्ष्यमानसंस्तान्द्वयवर्षापादयनिर्यनक

यस्य नान्यवस्थविशेषा यानि कथं नूनपल्लवः एवमनया अपि सुखः स्वयान्वेक्यस्य नान्यवस्थम
पिसुखं वस्तु विदुः लोकस्य तेन सुखसो मनस्य आदिमात्मोक्तं न ह्येवैवः स्वादीनि कथमपि सुखं वयः
थामाना पथनीति युकं मूकं मुखं हव विनोदं लघि मूकं हव मृत्तिपादयति प्रकर्ष्य पर्यन्तगमनं वा
सुविधायि हः प्रकृत्य कृतं नदि च कृतं विधाय पल्लव विनोदं धव्यं विनोदं वा यमाना नाम पियसि वि
विधायानां सुखं विनिर्दिष्टं विनोदं कृतं वा प्रकृत्य कृतं नदि च कृतं विधाय पल्लव विनोदं धव्यं विनोदं वा यमाना नाम पियसि वि
यादयं न नवव्यं नयस्माद्यः प्रकर्ष्य पर्यन्तं वरुणं नयस्माद्यः प्रकर्ष्य पर्यन्तं वरुणं नयस्माद्यः प्रकर्ष्य पर्यन्तं वरुणं नयस्माद्यः
यः तस्मात्सुखं विनिर्दिष्टं विनोदं कृतं वा प्रकृत्य कृतं नदि च कृतं विधाय पल्लव विनोदं धव्यं विनोदं वा यमाना नाम पियसि वि

यत्तु निर्दोषादि व्यावृत्तिरुगिनरुवतदानीं सैसावः स्यादिति न वध्यं प्रयुक्तं न वा यत्तु मातृ प्राप्स्यसे सानात्यगि
न वक्तुं न वक्तुं न दानीं कालनास्य वादविद्या वासनाया विनिवर्तुः यत्रार्थवया समुत्पत्तिरुन सैसानकी पूर्वप्रतिधाना
वधसामर्थ्यनगदुप्रवर्तुं न मातृ जानन्तव सैसानः न कथं सुखान्तवै प्रकर्षपर्यन्तगमन इष्टं विरुध्य प्रक
रिपविशुद्धत्वात् भवकर्मधिसदृशनाकयनयनवास्यतगजगजायात्यासवतागुविभिद्युक्तवस्वरावमाविष्क
नातिप्रयत्नारुहिवर्मकालकुर्धं अतुवाकं यत्तु यत्तु हिरावतमनसै प्रयुक्तं नैर्धो गेनकत्सयगोपातिवि
सुदूष्यमधियथा गेनसर्वमेव विभिद्युपविधमनयापविधम्यमाधमिभिद्युहृतवाहकम्ववनीति भेन
न किं किं त्वामयपविधमामानेन प्रयत्नसोपदी पूर्वकमावधसामर्थ्यसक्तत्वेव न हवर्तुति अन्यथा विभिद्युप

निधामनाव्यथकवस्थात् नश्येदेष्टु नरः नृवमरुवतिमनेनथसैकल्पव्याप्यैवकामगुधाः प्राप्ताः सर्वज्वान्य
न्यासस्याहं तथावाक्यं जितकलापूनवपवनैस्सुखवाधिसत्त्वामहसत्त्वादिव्यानलपननिददातिगथागतिषु
तथागतिरैषेषूवाक्यैर्वैरुक्पननकंधलमूलनानुरेवीसम्यक्वाधिमहिसम्बद्धस्यगुवृद्धज्वसर्वसत्त्वा
नोदिव्यास्यर्धविधायोजनिनिदद्यात् पूनवपवनैस्सुखवाधिसत्त्वामहसत्त्वस्यैवमरुवति मनीनथसै
कल्पेनैववृष्टानप्रकृकामगुधावृद्धानोरुनवताधवकसैधानीसर्वसत्त्वानोवापनामययै नश्येवसैज्ञान
नृवमरुवति अननकूलमूलनममत्तुज्ज्वलनरुनासम्यक्वाधिमहिसैवृद्धसंभवकसैघस्यसर्वस
त्त्वानीचमनाव्यथसैकल्पनेववृष्टाः पवनकामगुधाः प्राप्तावतु पूनवपवनैस्सुखवाधिसत्त्वामहसत्त्वा सर्व

रत्नेः सार्धं सैम्यदो वडुशो भवक सैध्यावापक कामयुक्षदानैददहातीवमादि श्रुतं भवा सना विधसामध्या
उद्यकार्यं वरुर्नमाउलः कृतलाकियथा ताकादिसका उक्तं प्रकथं वास्य विरुस्यर्थादिसवानानादवसुखा
दिसंस्कावविषयप्रतिवधाहिकविषयप्रनतं वैवाहिकमूखाहवति गदननक विरुस्यगडजिगकवर्ध
वहृयेहवति तथा धृत्कर्त्तव्यासदादिमादीनाकावधानक वेनाहिकविना विषयसुखेवलप्रतीयत गदाव
धसामध्यागजवैचिनापिस्यर्थादिनिर्ज्ञेयसुखसोमनस्यादिविषयसुखं इहवाहनविभिरुस्यहलावहिको
हवति गन्तुतिपुत्र्यावहिविषयस्वात्मनप्रतिपुत्रादयसुखिन्स्वात्मनकथावीपनमाथ्यप्रदर्शिकहवति सर्व
इः स्वदोर्मनस्थानावकासानन्देवन्दव्यञ्जति पलभ्यकसर्वदेवसमायागमगड सुनासुवनीकृष्णनीपति

वाधितेविद्यतकीरुयन्तनसर्वगेनातर्वेनाप्रयुक्तं श्रुततापिगच्छन्निर्वाधोदीपविधननिर्वाधमिमहायाना
रुस्मासापिनमृकति नक्तत्वग्यविद्यतनेद्वियार्थानधक्तवः नमनवेतनावाधनाहर्कीवाधिमपि नवक्तव्यं
नवप्रज्ञानचिरुनेवकिचित् सस्रफावस्तितावनिर्धिकत्येनिनात्मकेनसेहानववयुतुननूपेनगुननूपेनगु
धधक्तव्यं निर्वाधोक्तसमृद्धिर्मादुक्तनिद्वलेहवगुहात्वासहावमावूय्यनिस्वरावस्ववर्गागदाप्रवृद्धावि
कृत्यानिर्वाधोयदिभक्तं हस्तसहावस्यनूपेनिस्वरावर्गानिर्वाधोयपयद्यगविनासिद्धस्ववीर्यवान्नक्त
नवस्तन्यायगहेनवेहीनवक्तव्यः यः यवावाधिमासाद्यविनासिद्धः प्रप्रक्षीयत किंनवनक्तव्यपापेयवध
नापकाविधं वक्तानात्मनः अनीवस्यसिद्धमार्यानेपूवयत् नक्तस्यविद्यतवीर्यनवस्तव्येपनिष्कृत्यः य

नांवाधिमासाद्यनिर्वाधीयात्पसिद्धिना नहिहितकवस्त्वयानानिः स्यादुक्तैनाङ्गनः यं पनौवाधिमासाद्यत्यङ्गन
स्वर्गवीवके गदीर्थे सर्ववीर्योक्षोयः प्रवृद्धाः प्रवर्तुः सर्वद्विधा रोगायुग्रहः सननविद्यत पतन्त्र
कैविभूक्तिस्मूर्याङ्गनगतीनास्तिगत्ववतेपैसामहकल्लर्पतिः कविचिरुधिमूलीनोवासनास्यश्रुतकथं
नगनसापिर्गोचरेत्यानतत्ववर्गहितः कवलस्तिन्नवृष्टिस्त्वानुप्रवृद्धापिविनस्यत नरुतप्रतस्त्वन्यथप्र
वाधिगतानवाः दीपवद्यानिर्वाधीनसिद्धिमनूरुङ्गते नात्यसत्यकवस्त्वनाः स्वर्गवीवस्यद्रायत विप्र
प्रवृद्धकामननिर्वाधीयः प्रपद्यत प्रवृद्धकामनाब्धनिर्वाधीयननागताः सुखानकान्यविरुद्यसिन्धु
हताकथा पतन्त्रैर्क पावदस्वाभिर्सीयागद्यथा शर्वप्रपद्यत दद्युतद्व्यगयेवगर्कोधूमप्रववा

लभयाधानयागतयथासंगृह्यते पुनः शानमवविजानीयात्तुमष्टमूडाविधियन्तं घयागन्धयप्राप्ता
प्रकर्षपय्यताः नमिष्यावर्तन्तं तद्यथाभाऊदयः प्रकर्षपर्यन्तात्सूरवसोमनस्यादयः ॐ निस्रवहर्तुः ॐ
ध्वयहिराव्यनरावनाद्याससामध्यान्महाहितपवनमप्रकर्षपर्यन्तवर्तिनारवन्ति यथाप्रज्ञादित्यकला
दयः रावकचप्रज्ञपायपनिहीकानिस्थर्धविषयनिर्गुणानिसूरवसोमनस्यानिर्गुणारुत्यपिपवनम
प्रकर्षवर्तिनिरवन्तिस्त्रवहर्तुः नदयापिप्रकर्षपर्यन्तगमनमायाम्बुधिरसमात्मीकवधेनद्याया
सुविषयवलादपुनरावृत्तिधर्मगमिवासादयन्ति नपुनरादयः नकनविन्मावर्तन्तस्त्रवहर्तुः नपुनरावतामपगता
तद्यथाकायदेवभूतिनादिगाविषयानगद्व्यावर्तन्तं कृष्णदिलकुक्षीकस्यापुनरावधर्मित्वान् अगद्विवाकं

नपूनरावतः किंकिदिकानननेकविग्विपर्ययात्पूनः किंकिदन्यथाकायसुवर्धस्याः हमादेनिकुषानाता
विषयकनसन्तानवावरोतद्विपनिक्तकानधायकः तत्त्वलावागवसम्पदिता इल्लिरुतसुवर्धस्यान्यदेवक
शिलस्वाहावाध्मसिक्ताविषयः सैजगत् तदुचकासिविषयापरागसङ्गताहर्षात्मविषयः तद्रुनारुनै
गस्यैवकानधस्यसैसवननपन्नालिशमासादयमानस्यवाचरुिद्वज्जसत्प्रदुपातात्तयनवृद्धिर्हितदन्
नकासगिससमासादितगुधचतदवकानधमपादने तद्विपनीतचविसूस्यानकथकिंघ्यावर्तुत गथव
यप्रयप्रकर्षपर्यन्तगमनेनगुक्तगुसात्मीरावः तद्यथाधार्मिकयज्ञादिहादेवधर्मे तद्यथाकर्म्यचिह्न
भाक्तियस्यमहावतधनिष्ठा निघध्यम् सावनासात्मीकानधारुत्मात्स्यमासादयन्ति तच्चस्वसैवयैसुखै

सोमनस्यादि सर्वसक्तानवर्हितयैव दत्तप्रसङ्गमिदं गदयिष्ये वरावतायागसामथ्यादिविधिः न प्रवाहप्र
पवर्हताविधिः न कानधारावातः स्वादीनिविधिः हिकावधानिनिसर्वविशेष नहिः स्वादीनिहितनूपतयाः स्व
गम्यस्यक्त नवयूनस्तद्व्यतिरिक्तानधस्तव्यं प्रकुवाकचित् नृत्यप्रकुवीनस्यात् गदत्यामंनकादि
वर्तते न अमृतावत प्रकर्षपर्यन्तगमनं किञ्चुलसादसतापिवञ्जस्तद्विपरीतकोवेधथ निहकथ
मपिसंशयतनहिक्ठिभित्तनववाहिविषकथकादिनुपादत नहिक्ठुल्लार्वहकमेव गदस्यासविस्मय
वलातसान्नीलावमूपागतं जानिचहमनूपतया वृद्धायागवनिवस्तानिगननगह्मविच्छदस्तदयस्वः
रावरेकुस्तस्वरावतीसाधयतिनचासिद्धाहः रावताविधेयवधविमोतघः प्रकुदीनीगनास्यासस्ताववि

यत् न सिद्धमनायनेकनिकाना यनसूखसेनर्गस्यादास्यमानेनकदियडाइः खादोवर्त्त नविन्देन
यस्मात्तसाध्यविपर्ययः स्वमाध्यगिदृशकधर्मिधसर्ववादिषसिद्धत्वात् यनपुङ्गवित्यक्तादयः
प्रतिपत्तयसासुगदाविधमासास्यमानाः सैलकृतयदय्यकै नागप्रतिपत्तय अथुलद्विषप्रतिपत्तय
भेदेमाह प्रतिपत्तयधर्मास्यसमस्यादः नञनागताविनिवृत्तिरुविद्वत्त्वादितिचतूनन्धर्वमन्यवान्
सात्सीकनधायिनविनागस्यात् अतएवोक्तमूलकत्वे अहाहिसर्ववृद्धानीनागकानमनाविलह्या
विनागंनानागतसर्वसौख्यवदकि नचवागादीनापुङ्गवीसावद्यत्वे अत्यथानशोनापन्नस्यमात्रेण
मितम्भः स्यात् नस्यनागादिअपविहानधप्रवृत्तिचवरीकैरगवगाभीलपटले बाधिसत्त्वेनदध

कुण्डलान्यपि पत्रार्थेन संबध्यन्त्या नियथाकाचिन्तामार्थीनीति वाचिसत्त्वं प्रतिपादित्वा धर्मस्य रूपात्तस्याः
कागदिसंभवमननधानसंचानदीकौयं तथा महापापकानि धौडदूरीविताद्यपवापयति न च तस्योपायग
मनमस्वरावदूतरेयधम्यसुवति जयधननागादयप्रक्षितसावथास्तदाकथमयापहनवानरुवति प्रह
तनेत्यर्थे हनवन्धकथमूक्तः तननदीपाप्रकृति सत्वयगाकिनुसकानविषयाकुक्षविषयावाहका
रुवति यथाकतवियुधगन्धहस्तिनाप्रकुक्षकमुपिकादिश्विनप्रनिधमयति ॐ नरेन्द्रहस्तिहिन्
प्रकुक्षमानमसंध्यरावनप्रनिधमयति तननप्रकृतकीप्यदायः तथा नागादयाविधुर्द्वसकानव
रुनातिविधुसंवहलेकुर्वन्त्यायविषयागाग्यथस्त्रीनेसयादिहिन्प्रकुक्षमानविसादिश्व

[illegible]

आमिश्रवमपगतलवसनविनिष्कमवपाननक्रयत यथाशुक्रादिष्वस्त्रिकृतयावदनि नसावधमास्यादन्य
दसाधननक्रयत अन्यथावधनधर्मेकतथनापितिविदुयजन्यथाशुक्रादिष्वनवसारीनामावधकत्वंस्यात् दवेसा
मर्थदर्शनाकरुद्रुनमेवावगम्यात् अक्तिलमन्यथानविविनसामथस्यात् नथत्वाकं अंशुविप्रतिमामितागृही
याजिनवलप्रतिमीवावायनघननवसजातमतीववधनीयेसहृटेगृह्णतिबोधिविरुक्लम् पृथधसखितःक
यःपाद्विधनमनःसखतिष्ठपनाथसेसावदयालकनखिद्यत किंयथावसायनिकःपृथकविविधित्थ
प्रविसेयानात्समासादितागृह्णतसहास्यकस्यंपवारिहःप्रवीरितं तथाववगुहाअसेसावदिति चकृवीति
नयमवविनिष्कविंधययनिरागरीज्ञानतायनस्यासंसावकतपदिधिविधानमपनाथपदस्यसमाहितसकलः

एतन्नामस्यप्रतिविधिवाधिविरुद्धताकिमितिस्वरूपतया किंचनवाधिनः कृष्णकर्मगतिववाप्राप्तिपत्रमाउदीर्क्षके
अस्वसहितमपिउक्तंनिरुक्तंकिं प्राप्तुम्वाधिरुद्धविहितवीर्यधारणवगिननिदयः कृष्णार्यगोधतवल्गु
सैवगमिताः स्मृतिरूपकविविधयुधनिष्पन्नित्वाद्यनमाताः कृष्णवाधिरूपकनतामिवरुवन्ति किंचसवि
कल्पकमेवताह्वयताप्रकर्षय्यकवलिसर्वत्रज्ञानमहास्त्रिचनिर्षिकल्पकमिति तजयदितावलिबिक
भवय्यत तदारावताविकल्पमामर्थान्विज्ञातस्यकथोनिधिक्ल्पकत्वेनहिस्विकल्पकमिदमनानिर्षिक
ल्पकस्यज्ञानस्यप्रसूतिः कथमपिसीरुवति अथकृष्णपक्षकृष्णगमनाविनिवर्तुः निर्षिकल्पत्वेतदयुक्तंयत्
कृष्णपक्षकृष्णवास्नाविनिवर्तुकिमप्यनमस्त्रियदिकल्पकस्यात्तद्व्यतिनिकस्यानस्यप्रमाधमरावात् नवा

पञ्चमति काविलिङ्गि बलि कृतावतनाथकृतस्यदियाताकमनकावविषयसामर्थ्योन्निर्गतज्ञानयाहका
कावविनिमूर्केशनेषतिपादकमलि कस्याद्विपनीतनूपत्वात्ताप्यनूतानंतस्यापितिर्नितिर्गिसम्पद्यगृह्यपू
नःस्वत्वात्तुअध्यास्यहकावद्वयविनिर्मेकज्ञानाविनाशविकानाख्यस्वहाख्यवातिंगमूपलयेन ताप्यनूप
लक्षितिवंधनातम्यप्रतिपत्तिःस्यात् कस्याप्रतिषेधद्विषयस्यात् तजकार्यहृत्तावदसिद्धःकार्यकावध
रावस्यएनूपपत्तिःयतावविद्वत्त्वावधक्यंमूपजायत कस्यासेत्वेनाजनकत्वात्ताप्यविनश्वरइत्यत्रस्य
यापानसमाविधकालपरीक्षायोक्तनेरुजाउमर्कानिब्यापानस्यरवप्यस्यवक्ताजनकत्वेअगज्वाकं
तनकापिबानयैवीकृद्वैतसम्भवःमायात्यादवेइत्यादःसर्वमव्ययार्थंयतात्यादनिवाधसित्व

श्रीवादिद्वयनान्यथासात्वयानाथसिहासमकिमुसा केनार्थः अन्यरूपावपनः नकार्येणुनिर्गीरुवाहसुखबहगाहा
इपनाडुगत्सुखवतयानकथकिदपिसुखः तस्मादनवधमिदः अत्रयतम्प्रपतिधधयावकत्वात्तापिकावजरा
पवाहदुवियकप्रसाधननध्वनिकृकानिर्विकल्पकस्यहानस्यनिधयव्वान्नी कथयिकं स्वसालाग्रयक
वाःपनस्मालाहयादपिनसन्नसदसकतः कस्यायसरा केनपवमाथनरुदिहानमूल्यन्नकथेनिर्विकल्पकस्याह
नहिगगनाभादूहरीनीसविकल्पकत्वेनिर्विकल्पकत्वीवाव्यक्तं नापिकथयैविरुप्रवर्तकप्रस्थाथानूपयागि
त्वाकावपथसवाडवत तदत्यपगमवनकिचिदुयाहनमरि तत्त्वशवस्यनकिचित्साधमूपययत नवसा
धमरुधाधसाधनननकीर्णं तस्मात्सर्वमवहानैप्रतीरुस्यमस्यन्नगाहकाकावनरुपतयाप्रवर्हिमानैसविक

त्यक्तमिति प्रहितातीमह्यनयाय गहकाकावाधेधउकः यस्य कल्पना व्याख्याता अजउवाकंतकीवता
वसूत्रे अर्पणनधतिजनिन्नापिगल्लनकने अकिनवरुवरुल्लयस्मानल्लनकने नउकवलेविपनोरुपना
धंसमपाणव्यावर्होविधिष्यपदार्थशवनाप्रकर्षपर्यकनगमनादिभिष्यल्लमाविहवकिसाननव्युक्तवस
रुवाएकनकल्लरुवसूत्रसिल्लनायासविधायरुषिहूशकानस्वदनवरुस्समानकगीयप्रवाहप्रवर्हेश
नगहककानोवैसीविहददननवाध्वसितस्वरूपमविधिन्नधर्मकस्वविरुवमिनाप्राकमविकल्पकमपि
यथावहितसकवपनार्थपत्रिकुदकप्रह्मपायपनिगरीकमहिल्लवात् अजउवाकंतकीवतावसूत्रे नसया
नममल्लयाननधाधानवत्सूत्राननचधानोविमाडुविननिवाहासुधायनं किन्तुयानममल्लयानेसमाधिव

सर्वस्वनाम् कार्यमनामयेदिव्यप्रसवपुष्पमधिगातुर्देवकारविशेषाकार्यविशेषयतिवादनतस्तर्धमाख्या
 तं किं नाम अन्त्यादिकल्पनामसमावापितमर्थत्रयाव्यतिरेकान्तकानि सविकल्पकपप्रिज्ञानेस्यस्यारुमः
 कमाचार्यधर्मकीर्त्तिद्यादेवपिलाविकल्पमाध्यापनिकुप्यो यथयार्थ्याहकंप्रतिरसिरुदनसैशयतिः
 तास्यस्यारुमवज्ञानेस्यस्यारुतयारुति नयथानाअन्त्यादिकल्पनाबहिमज्ञानेस्यस्यारुवति यमस्यारु
 कसीविहिङ्गनलिद्यतं गतनामअन्त्यादिकल्पनामाधिगावार्यधाम्यस्यस्यारुतादर्थिका नयार्थ्याहकसीवि
 हिङ्गनलिद्यतं गतविषयाकनाधुवसङ्गविशेषस्यरुद्धिङ्गीयाधवसायाश्रुवितस्मात्मीकाव
 मपगतस्यतस्यस्यारुतायावाधकमस्ति साधकवैविध्यतास्मात्मीकावसमायहितकुर्ध कामसाकरयो

त्सादिवाक्येपाक अथग्राह्यत्वात्कसंविदात्तयानेतत्तद्व्यमानस्यप्रकर्षपर्यन्तगमने सर्ववस्तुमिदं ब्रह्मास्याक
कलनाकालपिपित्वात् नह्यस्याप्यहमकास्मन्मयसंविदात्तस्यकथमवलययप्रविच्छदकत्वे नहिनिवार
यस्यह्यनस्यकथमपिप्रविच्छदकत्वेविद्यत यद्विद्याहवितत उक्तस्यानसंबूयस्यउत्पत्त्यानूपपरितः वद्येव
इत्तरदनस्वमेविरुलमिच्छता अथस्वरुवउवक्तव्यापीत्येकधर्मेनगमनेसर्ववक्तृत्वसत्त्वत्वात्संयुज्यपि
सुमानःकथाहिजाग्रदहकसंविद्विरुदनरिद्यमानस्यापिप्रकर्षपर्यन्तमननदवविधिष्वूपजायत सन्निखित
भववमुक्तप्रयथावस्थितमवावद्व्यक्तं कस्यात्तामध्विकाकैरुक्तिम् किंस्वकालकल्पनाकलापंभन्योतदकि
जिक्ताध्यातमनूतिष्वयंस्विकल्पकैरुक्तंनसर्वसत्त्वसत्त्वानवरित्तया (अहदिप्रमाहसिद्धैरावनाक्ताद्ययात्मी

रावसमापरोमर्षमवावध्वं नृथ्याक्रिययदवातिशवर्गकउदेवहवनापकधपय्येगगमनतत्सात्मगमा
यादयन्ति नृथ्या अक्रियक्रोडिभोदोपधम रध्वनवसर्वमनतुलावताद्रपरागकयावृत्तिस्वरधहडुः जगव
वाकसुन्वगतं सर्वयागभहिरुगवानुवजसेत्तथागतः तस्यापरागयासर्वधेधधुकमधवतः पनसर्वद
वसमागमलुचार्क वरुविपकेयहतेयलिचिह्नगतागनम् सर्वापकनेधधार्कयागिनोसिद्धवत्सो महा
महासमाधायमहासुतमहाहवेपदधः सर्वमवाहैरावथरुलयागतः नृथेवमादिहावनासकधेयय्यक
गमनमाजानुवंधितलोलीवमायादयति रावनासर्वदातलेलावदववर्तिनः पदार्थः सूखसोमनस्या
दितावनत्वेन जगवर्षीयं सम्ववतु यथाक्रियमार्गव्ययाकनस्वरवतः यस्मादित्यागनसर्व

सूक्ष्मयैवहन् पलल्लभके सर्वकल्पसुमर्षयान् पंचवक्त्राः समास्तपचक्रामयुधाः स्मृताः यनल्लभकश्रीः
समाक्रुद्ध नृपभद्रादिहिरविः दवगानोपकल्पयन् कस्मान्नापितह्वानाप्रकर्षयय्येकगमनतत्समागमनाम
पयाकि नहिर्धगावननीपुतिपथन कतसविकल्पकमपिह्वनशवनासामथनिज्ञोके स्वरवविष्णुशक्ति
नः षष्ठ्युधलयंसर्वसिद्धिमयंगदिसुधलतादिकावके श्रीसावहिनिह्वः सर्वसत्त्वार्थकामकम् हातव्येन
सुयस्तनमूर्च्छिययस्तनः हनिनकहिरवसुधतिहाकलसैहिके नवसिद्धिनामप्रकवधेसुमाप्नम्
हृदिवावायेभक्तवक्तिरुपादस्यत्रल्लवपवसिद्धिनासागवपावय नमावजसत्त्वाय प्रहृष्टगर्हसैह
केभ्रविष्णुमवयविरुं यद्यप्यलिरणीसम्यक्पदपादुमायय प्रहृष्टायमहण्यैकवृक्षविंशतलज्ज्धं स्वयंउय

परिज्ञानेवावस्थातीकलापवर्ग नवासेखवरूपधर्मयुक्तद्वयारुमै नवाखवतइध्वनावधिसखीस्सवजिधःसा
खरुचरुदहनपवमाथर्धयमूयक रावनाखखलवायनापतम्भानध्वन्या द्युवाविचार्यमानिननकल्लिहि
नमदयम् अद्वयाकान्सर्वलुद्वयमगानविद्यत समैसमपकाकानैमचिष्णुज्ञानमूरुमम् कल्पनाकल्पया
ग्यतनरायेमद्वयारुमैनिर्विकल्पमचिन्तनप्राप्यतसुखवर्जितः उत्पत्तिः कल्पनाहउचनतेत्यहितायेवव
उद्वयाकाववर्हिवास्थवासकवर्जितम् वासतावर्हिज्ञानेनद्वयावक्रमागगम् स्वयम्भूनिस्तवर्जितम्
सैकल्पवर्जितम् रावाशवस्वरुवतुवासनाद्वयवन्धनम् निर्विकल्पस्वरुवनजनिग्यनचिद्यत कल्प
नामलज्जलेनविर्लुबलीमलीकृते मलापगमावद्धमद्वयज्ञानमूयक निर्विकल्पात्मकेसङ्गेद्वयवर्जिता

गिरिःसदा समाधिरेवनामृतादयदिनक्षिताः यस्यसुखावनापत्यहिविनासोनेवविद्यते नृहानम
इयनामसर्वसंकल्पवर्जितम् अल्पबाह्यभाखातावदेवप्रभवदितिः निर्विकल्पार्थजनकोशोमहासुखव
जितम् वाघाध्यात्मविकल्पनेसर्वलोकाःसमाधिनाः अक्यावयनिमूर्कज्ञानमूयद्यत्स्वयम् अहवि
रावतानेवरावना अनल्पसुखयेवनामवित्तमद्वयंपदं सर्वसत्त्वव्यवित्तप्रज्ञागह्व्यवहितः
कनधापवाधवाधनसर्ववैध्यामहासुखम् सन्सर्वैकविनिमूर्कतिद्वन्द्वसर्वैवम् स्वसमैकल्पनामूर्कग
इयत्तुनद्वयते अक्षिपदनागनसर्वैवरावित्तवयत् कथितैरुदयादिनधर्मपादेकुमागवम् तवलीली
सुखावेनरुगसकावनिर्मितम् श्रीमहासुखनाथनअह्वयाकनरुदकः ४४प्रापलेरुवादतमिथैवदित्तव

हिताः कल्पनाश्रयत्वात् न नैव बुद्धिनिर्धेयं सुखम् इ. कल्पकल्पनावाङ्मयपुष्पाय विष्णुः महारागद्वय
ज्ञानप्रकममहासूखं सर्वस्मिन्वाराणाम् अद्वयनव्यवाहिताः सुखावेनादिभिरुक्तानि भानाका कथं निर्मला
अद्वयान्नाममात्रेण गच्छतामनविद्यया वेदवेदकनिलम् अद्वयत्वं महासूखं नवद्वयवृद्धिविषया अविश्याय
सुखावत् कल्पसुखावत् सर्वमविनाशोऽस्वयं उवः सर्वविकल्पकालननब्धकपाक्षिताहवि अद्वयज्ञान
मकलुसं सर्वसंकल्पवृद्धिर्न यावन्नाशोऽस्वयं अद्वयनविद्यया मध्यमातायतनसिद्धिः अद्वयज्ञानम्
उक्तं सर्वप्रपञ्चवहिमाकाशमिव निर्मलं कल्पनाश्रयविहितं नैव विशादय मूलम् अद्वयवसविद्वत्तका
वृत्तायाधर्ममयाः इव काकावर्गीयानि रुडपादेन दक्षिणम् अक्षपाय महाकनूक्ष समवसाकावमेककः क॥

स्मिन्निष्पद्यमानमद्वयमुपलब्धम् रूपरसगन्धस्पर्शभेदविनिर्मुक्तं धर्मधातुमयैधर्मेकज्ञानमूर्ते
मं सर्वसंकल्पनिर्मुक्तं अथ यमहं कवचिन्म सुखावच्छिन्नितयैज्जद्वयस्यानमाधिकम् अविनासमनूयर्हि मन
कञ्जवसनलयम् महामुद्रयमयुक्तमद्वयज्ञानमूर्तिमम् शयानाब्धगुधनावेचिन्मामाधमृयात् तस्मि
निध्याप्रियवैश्वानरीनिरुवैगस्वरावतः स्वयंभूयद्यगत्तुनैतकिर्किदपिरावयत् यस्मादविन्मधर्मोयैवृद्धा
नामद्वयैपदे स्तुनिर्मलमहाच्छिन्मरायलावकवचिन्म अविक्त्यनसर्वम्भेदेष्वर्थासूखादयै ज्ञानकदेव
तामूयैवजसत्तादिविग्रहम् वृद्धविष्णुकैसुकवैगागिनिगद्यमधुलं कावनाजसमर्सेवाविद्यादेवीतयेव
दिव्यमधुलचक्रुभ्राताकाकोननिर्मले सुलोकविनयपितृकैगाथापानमिगानयै मलमुद्राकथविद्यारुद

दयतादत्तनाममनुवादमभेदमेधुलेहामवर्माच रूपवृत्ताविधानकस्वयमूययनवृत्त्यान दर्शनैले
वर्सेनिते भूकम्बेष्टवक्तथा वदप्रमाधवाव्यकस्वयमूययनवृत्त्यान मर्वरुषट्यालयमविनीनिधिक्
त्यकम दिव्यममनकरुदायेवित्तामभिविवाद्यम पाणालाखभेगुक्तिकायकिहीपाद्रसघटं नसुअ
नदिव्यकस्वयमूययनवृत्त्यान भविकत्याधिमार्जुहसर्वमूययनवृत्त्यान रावेनरावयनमलीमृहावे
नवरावयन किनकरुध्वनवृत्त्यान भिविविद्यनरुहः नरुहविद्यननामनरूपवर्धेलकुर्ह माया
कावधवेदिव्यकस्वयमूययनवृत्त्यान निमलेष्टकृतिपरास्ववाकारेनिरूपानन्दमूययन कायवाकिर्हवाहिर्ह
येष्टस्तपूकम् पनमाननदस्ववाकारेनिग्रादिकमहासूत्रे दधनापट्यालयननामवर्धेलवराव

[illegible]

नचवृद्धत्वेकत्वासेव्ययकाठिहिः इतिनाद्वयनाथनवासनाक्रियकद्रयः वासनाद्रयजगन्नजद्रयावद्रय
यानं वासनावहितावरूपपूर्वाधममध्वमाः वृद्धसुरध्वनस्तनप्रकाप्यजविद्यम निम्बहावस्यवृयः
यप्रहारागनुसंस्थितः तथामलवनादेकोसन्धमाकानयाग्यतः रुद्रपादेनदक्षिणमिदंअद्रयमूर्तमं न
कथारुवनाचिन्नायनमानननूपिधी एडधरुद्रकैकथिगैवृद्धत्वाधिकारवर्धं उपमास्वधर्मवृद्धाडिनेव
सप्रार्थ्यत चक्रुर्वादेमराहृतनेद्वयान्तरववाडैर्तं एकजुवज्रनाधासीञ्जनकाकानसीस्थितः कथयत्तप
नमकनतुनूयादप्रसादतः योगपूरुषग्रन्थातञ्जनपागनुसैवर्तिः महायागाद्वयहृनिबृद्धत्वेयीति
योगिनः चन्द्रसूर्यपवागवृषहृवज्रपयागतः किलीतञ्जयहृनिबृद्धत्वेमिहृज्जिनिपनाथनन्दया

सोपायगल्कवर्जितः सिद्धरूपामसौदिग्देतन्नाद्ययैमूर्तम् वदूयैरुधत्तयच्चरूपाधर्ममध्वमाः पव
माननरूपाधद्वयमद्वयारुमम् (अतः) अथययचअदविहागतः अव्यातीर्तपनैहानैश्वधमदया
रुमम् मिहवाखानदयचविवसानसमूरुमाः पञ्चसमकएवेनतादयमदयकमे आध्वावगन्धविहानिमृगमदा
यसुचिसुहिः एकलातीस्तुष्टदतहायनरादयगाम काय्याकायस्तरुविनजान्माकिविहागतः प्रहापायविहा
गतनिष्पन्नादयारुमम् अनतोयापकेसुष्टतात्ताकप्रशक्ताः स्वद्वयनमाननमदयावद्वसुस्सुखे सुखा
वरुदतसुहानूपविहानमेवच पंचहातमयैकायः पंचवद्वयारुमः आध्वाकाकायवलायनमायमुक्तये
वच पंचमकमयैपिधुधसुमनुमहासुखा यथेयायथककावायुवाकागमिवच पञ्चरुमहासुखिरुवद्ववा

[illegible]

कञ्चयमानविद्यत अद्वयज्ञानसम्भवसर्वमस्यथापन्नम् उभयापययागपहृदयस्वरुवातः ब्रह्मलोकः
स्थितस्तथाज्ञाननिर्हेयगितः रुद्रपादनकृतिर्गोकर्षकैर्धर्मस्वानुभवम् अनेपाययागनरुद्रपादप्रसादनः
रावनाचिन्त्यागनवद्वान्प्रपायककुवम् यममाश्वदीक्षायादब्धुद्रुतिस्तुतिः विलासवङ्गुध्वनीपत्र
चार्यमहाकपः धर्मपादस्यक्रमणारुद्रयोदक्रमानताः उकारिषायः सर्ववामयज्ञानमूर्ध्नी मज्जवादम
प्रभलथापावमिहानयः सृजकपितकादिभ्यः इहेकाद्वयमहात्सवम् अर्हणसोनसद्वाद्यासामसिद्धान्त
वसु देवद्वामानवाधर्मो अद्वयनपुदीनिताः नास्तिवाद्यवाचनदवासेननवाधमाः सर्वेदुवाद्ययस्यनव
धर्मयगिरुधमः अद्वयवत्तधमिधप्रहृदायसमन्वितम् अन्यथाहरेनसुसर्ववद्वमयागुवः रुद्र

पादमर्त्यमहानसागनमूर्त्तमै श्वाभमथनाकावेसर्वमत्यथापने जलाविष्ममहध्वनवद्वाध्यायवकीर्तिताः
सामसूर्यमहानाध्वानसागनमूर्त्तमै लक्ष्मीसुवस्तीवेदश्रमतेनसमूर्त्तमै भूमताशक्तिोसर्वसद्वा
सूत्रमानुषां गुयादधीनविद्याताहमिवद्रधनोष्ण उकाधाकावर्त्तताधर्मादयव्धितिसृताः वडा
कैवानिसेयधर्मेष्टल्लुपामहाद्वना सूयात्सर्वमहामोखवृद्धवाफिकाविधी काटियगुम्मापयअन
मध्यवर्त्तितम् सप्तकुसुमायासेवत्तिकातिममविर्गः चन्द्रसूर्यपयचिन्तनवप्रहसमन्वितम्
शुवनद्वलनाकमविउवडादयोपनम् आनन्दनैकैदिवमध्यावार्थरुलप्रदे स्वयमग्नसूर्यैर्धर्ममधि
वल्लसमन्वितम् अपर्येकउधानैस्तनैस्तुखवर्त्तिधै सप्तमहादकनधीरुष्टिसैरावकाविधी भन

कादवगारूपसुगवाद्यसम्बन्धम् धर्मेसंलग्नरूपोऽनुनिर्मिधकायमवव ननेकसर्वसत्त्वार्थधर्मोचक
प्रवर्तकम् रक्षादिभाननपर्यन्तलोकाध्यात्मनः दधनववापरेप्ररूपधनमूर्तम् ख--वेत्ते
निर्यग्मार्गैरुक्तागतं उत्पन्ननाहियप्रभगुरुप्रभक्तयेवव यष्टिकायानियमप्रभक्तियोगदानववदि
तम् पृथक्निष्ठागिधवधैवदत्तैस्संस्तु विष्णुशुक्लसंस्तुनवदानैस्संस्तुतिः विष्णुस्तुसमाकावाभ
धउद्देववदिता संस्तुनामिदिविष्णुनासंस्तुशुभातवः कथमधस्तिनादवःप्रवमधवमद्वयं कृणु
नविष्णुममसर्वरूपमुमहासुखे श्रियेवावः माहन्वायतासमलेकता याम्यमानैस्संस्तुयूकपिबपश्र
यतीयतं यष्टिकावदुमागेधनासायुक्तप्रयागतः नालिकावक्रविवनवद्वमानस्तुवाद्ययः विष्णुस्तुवि

अमयधिकायकः अमयपानकूर्वाकूर्वाकवज्जिह्वाध्यागगः कनमुक्तयनेकायधुद्रप्रकृतिनिर्मलः
दियप्रकावमवी बीतासकृतया एभ्यरुद्रपादनकथिताममलीलया समाधिवमृतनेमस्यैस्यै
नसैधयः नासानिधसुवदनरुकावतुअनाहन घटिकाएदमार्णसुद्धात्रिंशद्भनाः प्राकअकलाकल
अद्वयाः नासानिधसुवदनककानमुअनाहनः घटिकानधुमार्णननीत्वामार्णपर्थधुर्व गयद्वानिउ
विश्रम्यधुद्रकानप्रकाखने अनादिअद्वयानामभीसुखाकावसेरिहः ४ कनमुप्रवयदाशुमाहृदमय
नीयक सुटकेधुवमार्णनुपनमध्वनमनाहनः हूमिययादधीप्राकसुखध्वध्ववायनः अनादिसिद्धि
रूपमुधर्मवज्जप्रवर्हकः रुद्रपादस्यान्नायनिगधेइत्यकस्तथा ययुक्तमवधनिर्गहवावनाधुद्रवि

रुपा रुपादप्रसादनध्वक्षर्यासयागकः कदातनामकृषलीकितसैयस्तिताद्ययम् रुपादस्यदा
 हाहैअत्यथामाचार्ययागिनाम् सत्त्वानीमलाप्रानीरवयकृतनिज्जन्मनि श्रुतनाभयदिवेक्षारुवाग्यहम्
 नवानवक्यामिनवकप्रवसूस्वावनी वृत्तिलिखितविषलयुवकमननायागंवृहदुधक्षेत्रमकुसुमवमक
 कसमृहैअचिन्त्यद्वयरागाहुउपयनक्रमायागमात्रायानीतिगर्हदवतावर्पे आत्मनःस्मवधार्थमस्मदुः
 नरुठसक्तवृद्धानी वृत्तिविन्याद्वयक्रमापदः समाप्तम् कतिनियेमहामूडासिद्धिशीकृदालपा
 दानामिति औनमशीवरुमलाय वरुसर्वप्रधम्याहोविधुद्धिज्ञानतन्मय मूडावेधसमासानक्रियक
 आत्मवर्धाय वृहदिमूडाभयविशेषामृष्टमनसाप्रमक्तिरुवाहैइहसिगाः प्रतयासूखनवरुमूडार्थ

प्रविप्रहयतनानुसावर्तेमधसूखसाधनेप्रसाध्या वहुमदतिकर्ममूडाधर्ममूडामहसमयमूडा गजः
 कर्ममूडायाःस्वरूपीतिदूपात् कर्मकायवाञ्छित्वरूपधन्यमूडाकल्पनास्वरूपा तस्याकर्ममूडायामा
 नसायइधरुदनहदिताकुधरुनानुसूखेज्ञानेउर्वेकानप्रविधिर्गी आनन्दावत्त्वानःआनन्दपनमानन्दस
 हज्ञानन्द अन्यथापनमविनमयामध्वलमैवाद्यदृष्टीकुरी श्रुतियद्वैतज्ञमृगेतर्गेनरुवति वत्त्वानज
 धःविविधविपाकविलकृतं विमूडाःमध्वविलकृत्यदृष्ट्यासकवाधवां हृद्यागतपूतःसहजविलकृत
 यानरुसिद्धिवाद्यवा सकहृद्यागवेदोतिदिष्टः हगवतासहजतत्सर्वसहजकथयानकावित्वात्सहजै
 ष्णोतिभूतविधीयतसहजकायासहजसृष्टीज्ञानेप्रविप्रादयतीतिस्हर्षप्रह्लादज्ञाने अज्ञावप्रह्लाद

ज्ञानसहस्राक्ष्यिनास्ति यस्मात्सहस्रैनामदूरे सर्वधर्मो धर्मकृतिर्मेखनकुधमिति यावत् तस्मात्कर्ममू
द्रापाप्यनिव्यन्दहन्मूल्यया ७८४० स्यन्तानि व्यन्दमाह ४० यथादर्यो धर्मपितृमुखेन मुखस्य प्रतिविम्बं न ह
वीति न पूर्वमिद्विनायधूनमिद्वेन देवमुखप्रतिविम्बम् साहस्यमापदयन्ति कथमपि लाकप्सु मुखद्वयमि
ति कृत्वा सैव दृश्यन्तीति तथैवावायाः कृतकयः प्रकृतज्ञानमासाद्य सहस्रमनुरूपमिति कृत्वा सैतां धर्ममूल्या
दयन्ति सैव दृष्टा धर्मना धर्ममूद्राया वा हेमपिनज्ञानकि धर्ममूद्रामज्ञानानेकवत्तया कर्ममूद्राया क
तिमया कथमकृतिर्मेखनसहस्राखाज्ञानसमूल्यया स्वज्ञानी यावत्कान्धात्स्वज्ञानी यथैव कार्यो स्यात्
हिरुवीति ननु विज्ञानो यात् यथा ७८४० अस्ति वीज्ञानं अस्तीकृन्त्या हिरुवेति ननु कोऽवस्य तथा धर्ममूद्राया